

पुलाव

साहित्य : २ वाटी तांदूळ, २ वाटी पुदिन्याचे पाने निवडून व धुऊन, फोडणीसाठी तमालपत्र, जिरे, पाच ते सहा लसूण पाकळ्या, अंदाजे मीठ, लाल मिरची फोडणीसाठी.

कृती : पुदिना व लसूण पेस्ट बनवून घ्या.

तांदळाचा मोकळा भात शिजवून थंड होऊ द्या. पुलाव मसाला लहान १ चमचा, गरम पॅनमध्ये तेल, जिरे, तमालपत्र व मिरची घालून फोडणी द्या. त्यावर वाटलेला पुदिना घाला व परत पुलाव मसाला घाला. चांगले परतून शिजवलेला भात घाला. मीठ घाला, परतून वाफ येऊ द्या. खोबऱ्याचा किस व पुदिना पाने लावून सजवा व खायला वाढा. यामध्ये मिक्स पालक थोडी वाफवून व वाटून आपण घालू शकता.

शाम्पूच्या वापरामुळे केसगळतीची समस्या वाढते का?

कधीकधी अचानक केस खूप गळत असल्याचे तुमच्या लक्षात येते.केस गळण्याचे कारण शोधताना मनात अनेक प्रश्न निर्माण होतात. सर्वसाधारणपणे आपण रोज केस स्वच्छ धुण्यासाठी शाम्पूचा वापर करतो. त्यामुळे आपण वापरत असलेल्या शाम्पूमुळे तर केस गळत नाहीत ना? किंवा कोणता शाम्पू आपल्या केसांसाठी योग्य असू शकतो? हे प्रश्न आपल्याला पडू शकतात.

केस गळणे ही अनेकांना भेडसावणारी एक गंभीर समस्या आहे. मात्र केस गळण्याची कारणे प्रत्येक व्यक्तीमध्ये निरनिराळी असू शकतात. डॉ. अपूर्वा शाह यांनी त्यांच्या ‘हॅव अ ग्रेट हेअर डे’ या पुस्तकामध्ये शाम्पू केल्यामुळे केस गळत नाहीत किंवा तेलांमुळे केसांच्या त्वचेतील मुळे बंद होत नाहीत, असे मत मांडले आहे. त्याचप्रमाणे हेअर एक्सपर्ट जावेद हबीब यांनी देखील त्यांच्या ‘हेअर योगा’ या पुस्तकामध्ये शाम्पूच्या वापरामुळे केस गळत नाहीत, या सत्याचा उलगडा केला आहे.

अयोग्य शाम्पू वापरल्यामुळे मात्र तुमच्या केसांची मुळे नक्कीच कमजोर होऊ शकतात. त्यामुळे बरेच दिवस तुमचे केस गळत राहतात व केसांचे खूप नुकसान होते. यासाठी तुमच्या केसांच्या

अॅल्युमिनियम फॉईलमध्ये पदार्थ का शिजवू नयेत?

जर तुम्ही दररोज जेवणासाठी अॅल्युमिनियम फॉईलचा वापर करत असाल तर ही बातमी तुमच्यासाठी महत्त्वाची आहे.

नुकत्याच करण्यात आलेल्या संशोधनातून असे समोर आले आहे की अॅल्युमिनियम फॉईलमध्ये शिजवलेले अथवा गुंडाळलेले पदार्थ खाल्ल्याने शरीरावर परिणाम होतो.

जेव्हा अॅल्युमिनियम फॉईलमध्ये अन्न शिजवले जाते, त्यावेळी मोठ्या प्रमाणात अॅल्युमिनियम अन्नात मिसळते आणि हे अन्न खाल्ल्याने ते शरीरात जाते. यामुळे हाडांचे आजार तसेच ब्रेन सेल्युची वाढ कमी होण्याची शक्यता असते.

जेव्हा अॅल्युमिनियम फॉईलमध्ये अन्न शिजवले जाते, त्यावेळी मोठ्या प्रमाणात अॅल्युमिनियम अन्नात मिसळते आणि हे अन्न खाल्ल्याने ते शरीरात जाते. यामुळे हाडांचे आजार तसेच ब्रेन सेल्युची वाढ कमी होण्याची शक्यता असते.

आवळा सरबत प्या, हे १० आजार टाळा

होते. कारण मेटाबॉलिजम व्यवस्थित होऊन वजन कमी होते.

■ आवळा हा पाचक आहे. त्यामुळे पचन व्यवस्था व्यवस्थित राहते.

■ आवळा सरबत प्यायल्याने चेहऱ्याला ग्लो येतो. तसेच त्वचारोग दूर होण्यास मदत होते.

■ लघवीचा ज्वाना त्रास आहे, त्यांच्यासाठी आवळा सरबत चांगले. सरबत प्यायल्याने लघवीसंबंधीचे आजार दूर होतात.

■ ज्वाना किडनी स्टोनचा आजार आहे, त्यांच्यासाठी आवळा सरबत चांगले. सरबत प्यायल्याने लघवीसंबंधीचे आजार दूर होतात.

■ सतत तोंड येत असेल तर आवळा सरबत प्यायल्याने ही समस्या दूर होते. तसेच डोळ्यांची शक्ती वाढण्यास मदत होते.

अंडे तुमचे रक्षण करेल मधुमेह होण्यापासून

आजच्या घडीला कमी वयातच कित्येक लोकांना मधुमेह म्हणजे डायबेटिसचा त्रास होऊ लागला आहे. पण तुम्हाला जर अंडे खायला आवडत असेल तर तुमच्यासाठी एक आनंदाची बातमी आहे. तसे तर अंडे नेहमी खाल्ल्याने अनेक फायदे होतात. पण ‘अमेरिकन जर्नल ऑफ क्लिनिकल न्यूट्रिशन’ मध्ये नुकत्याच प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासात असे समोर आले आहे की, एका आठवड्यात चार अंडी पुरुषांनी खाल्ली तर त्यांना टाइप-२ मधुमेह होण्याची शक्यता आठवड्यातून एकच अंदा खाणाऱ्या पुरुषापेक्षा ३७ टक्क्यांनी कमी होते. जगभरात टाइप-२ मधुमेह चांगला वेगाने पसरत असून वर्ष १९८४ ते १९८९ च्या मधील ४२ ते ६० वयोगटातील २,३३२ वयोवृद्ध लोकांच्या खाण्या-पिण्याच्या सवयींचे पूर्व फिनलंड विश्वविद्यालयातील संशोधकांनी मूल्यांकन केले. त्यानंतर १९ वर्षे त्यांचा फॉलोअप घेतल्यानंतर ४३२ लोकांना टाइप-२ मधुमेह झाल्याचे आढळले. अभ्यासातून समोर आले की, अंड्याचे सेवन केल्याने टाइप-२ मधुमेह होण्याची शक्यता आणि रक्तात ग्लुकोज स्तर कमी झाला.

किचनमधील हे पदार्थ केवळ स्वाद नाही तर त्वचेची चमकदेखील वाढवतात

हर्भरा पीठ आणि हळदीचा फेस पॅक

साहित्य :
■ अर्धा किंवा एक चमचा हळद
■ चार चमचे हर्भरा पीठ
■ दुध किंवा पाणी

वापरण्याची पद्धत :
■ हर्भरा पीठ आणि हळदीची पेस्ट बनवण्यासाठी पाणी किंवा दुधाचा वापर करा.
■ ही पेस्ट चेहरा, मानेवर लावा आणि वाळू द्या. नंतर पाण्याने धुऊन घ्या.
■ ही पेस्ट आठवड्यातून १ किंवा २ वेळा वापरली जाऊ शकते.

हे कसे कार्य करते?
हळदीत करक्युमिन नावाचे अँटीऑक्सिडेंट आढळतात आणि त्यात अँटी-इंफ्लेमेटरी गुणधर्म असतात. हे त्वचेतील हानीकारक पदार्थ काढून आणि कोलेजनचे उत्पादन वाढवून त्वचेस तेजाऊ करते.

टोमॅटो आणि चंदन पावडरचा फेस पॅक

पॅकसाहित्य :
अर्धा टोमॅटो, एक चमचा चंदन पावडर, चिमूटभर हळद

वापरण्याची पद्धत :
■ टोमॅटोमधील बिया काढाव्या.
■ बिया नसलेल्या टोमॅटोत चंदनाची पावडर आणि हळद मिसळून त्याची पेस्ट करावी.
■ ही पेस्ट चेहऱ्यावर लावून पंधरा मिनिटे तशीच राहू द्यावी. नंतर चेहरा पाण्याने स्वच्छ धुवावा.

■ आठवड्यातून १ किंवा २ वेळा हा उपाय करता येऊ शकतो.

हे कसे कार्य करते?
टोमॅटोमध्ये व्हिटॅमिन सी जास्त प्रमाणात असते, त्यामुळे चेहरा सतेज होतो.

साखरेमुळे होणारे नुकसान

साखर मानव जीवनातील अविभाज्य अंग आहे आणि तिचा गोडवा जितका हवा हवासा वाटतो तेवढेच ते नुकसानदायकही आहे. जर आपल्यालाही साखर खाण्याची सवय असेल तर यापासून होणारे पाच नुकसान जाणून घ्या :

मधुमेह : आपल्या परिवारात कोणालाही डायबेटिस असल्यास आपण साखर कमी करावी. कारण अनुवांशिक रूपात याचे सेवन मधुमेहाचे कारण बनू शकते.

खाज : साखरेची अतिरिक्त मात्रा सेवन केल्याने गुप्तांगांमध्ये खाज सुटण्याची तक्रार होते. याने गुप्तांगाहून अत्यधिक तरल स्राव आणि संक्रमण होण्याची शक्यताही असते.

हृदयरोग : अधिक साखरेमुळे हृदयनलिकेत चरबी जमा होऊन ती ब्लॉक होण्याची शक्यता असते. याने हार्ट अ‍ॅटॅकची शक्यता वाढते.

इसब : त्वचेवर अधिक साखर सेवन केल्याचे वाईट परिणाम भोगावे लागतात. एका संशोधनाप्रमाणे साखरेमुळे इसब होण्याची शक्यता वाढते.

कमजोर हाडे : साखरेमुळे हाडे कमजोर होतात आणि ऑस्टिओपोरोसिस रोग होण्याची शक्यता असते.

वजन कमी करायचे आहे? मग काकडीचे सेवन करा!

काकडीत खूप कमी प्रमाणात कॅलरी असतात. १०० ग्रॅम काकडीमध्ये ५४ कॅलरी ऊर्जा असते. म्हणूनच काकडी खाल्ल्यानं वजन वाढत नाही. काकडी ब्लड प्रेशर कमी करते, मात्र ब्लड प्रेशरचा त्रास असणाऱ्या रुग्णांनी काकडीला मीठ लावून खाऊ नये. काकडी शरीरातील विषारी पदार्थ युरिनच्या माध्यमातून

■ सोबतच काकडीच्या ज्यूसमध्ये अशी काही पोषक तत्त्वे आहेत की ज्यामुळं बद्धकोष्ठता आणि अॅसिडिटीची समस्या दूर होऊ शकते.

■ पचनक्रिया मजबूत करण्यासोबत काकडी गॅस्ट्रिक आणि छोटी आतडीचा अल्सर झालेल्या रुग्णांसाठी औषध म्हणून काम करते.

■ काकडीमध्ये ९६ टक्के पाणी असतं, जे की कोणत्याही कंपनीचा बंद बाटलीच्या पाण्यापेक्षा चांगलं आणि शुद्ध असतं.

■ काकडीमध्ये अल्ट्राइन फॉर्मिंग (क्षार) म्हणूनच त्याचा प्रॉडक्ट्समध्येही प्रयोग केला जातो. यात अँटीऑक्सिडंटचं काम करणारे व्हिटॅमिन ए, सी, मॅग्नेज, पोटॅशियम, सिलिका आणि सल्फर असते.

■ ताप आल्यास काकडीचा ज्यूस प्यावा. त्यामुळे शरीराचं तापमान नियंत्रणात राहतं.

■ जर अपचनाचा त्रास होत असेल तर जेवणासोबत सॅलड म्हणून काकडी खावी.

■ काकडी गोल कापून डोळ्यावर ठेवल्यास डोळ्यांची जळजळ कमी होते. दररोज सॅलड म्हणून काळं मीठ, काळीमिरी आणि लिंबू पिळून काकडी खावी. काकडीची कोशिंबिरी बनवून आपण खाऊ शकता.

अॅसिडिटीचा त्रास टाळता येईल का?

कामाच्या आणि जेवणाच्याही अनियमित वेळा, धावपळीचे दैनंदिन आयुष्य, बदलती जीवनशैली, जेवणाच्या अनियमित वेळा, जागरण, बदललेले आहाराचे स्वरूप यामुळे अपचन किंवा अॅसिडिटीचा त्रास होणे हा अनेकांच्या दिनक्रमाचाच भाग बनला आहे. आम्लपित्त किंवा हायपर अॅसिडिटी होऊन छातीत जळजळणं हा सध्याच्या धावपळीच्या जीवनात जवळजवळ प्रत्येकाला छळणारा विकार असतो. अनेकदा रुग्ण ‘अॅसिडिटी होतेय’ हीच तक्रार घेऊन डॉक्टरकडे येतात. पण या तक्रारीत खास अॅसिडिटीचा त्रास आहे की दुसरे काही आहे हे डॉक्टरला शोधून काढावे लागते. आपल्या आजूबाजूच्या अनेकांना हा त्रास होत असतो. छातीतील जळजळ प्रत्येकाने कधी ना कधी तरी अनुभवलेली असतेच असते, तर काही व्यक्तींची ती कायम सोबती असते. आपल्या आजूबाजूला कुटुंबात, शेजारीपाजारी

अंधोळ केल्यानंतर मिळणारा फ्रेशनेस कशातच नाही. दिवसातून किमान एकदा तरी आपण अंधोळ करतो. अंधोळ केल्यानंतर अंग पुसण्यासाठी आपण टॉवेलचा उपयोग करतो. तुम्ही वापरत असलेला टॉवेल तुमचे शरीर पुसण्याचे काम करतो, पण याशिवाय तुमच्या शरीरावरील मळ काढण्यासाठी मदत करतो. पण जर तुम्ही तुमच्या टॉवेलची योग्य काळजी घेतली नाही तर मात्र हाच टॉवेल तुमच्या त्वचेचा शत्रू बनू शकतो. आज आम्ही तुम्हाला याबद्दल अधिक माहिती देणार आहोत. त्यामुळे तुम्हीही टॉवेल कसाही वापरत असाल तर हे नक्की वाचा.

...तर तुमचा टॉवेल बनू शकतो तुमच्या त्वचेचा शत्रू

काही जणांना टॉवेल सतत धुण्याची गरज नसते, असे वाटते. तुम्ही असा विचार करत असाल तर तो अगदीच चुकीचा आहे. कारण तुम्ही अंधोळ केल्यानंतर तुमच्या शरीरावर साचलेला मळ काढला जातो. त्यामुळे साहजिकच तुमचा मळ टॉवेलवर साचतो. अशावेळी जर तुम्ही हा टॉवेल सतत वापरत राहिलात तर तुमच्या त्वचेवरही मळ साचत राहील. त्यामुळे तुम्हाला स्वच्छ करणाऱ्या टॉवेलची स्वच्छताही तितकीच महत्वाची आहे. आठवड्यातून किमान दोन वेळा तरी तुमचा टॉवेल धुणे अपेक्षित असते. जर तुमचा टॉवेल पातळ असेल तर तुम्ही तो रोज धुतला तर फारच उत्तम.

आता आली फेकून देण्याची वेळ

टॉवेल कितीही चांगला वाटत असला तरी त्याला वापरण्याचीही काहीतरी मर्यादा आहे. तुम्ही वर्षांपासून एकच टॉवेल वापरत आहात. तुम्हाला कालांतराने टॉवेल फेकण्याचीही गरज असते. तुम्ही

किंवा टर्किश कोणताही टॉवेल वापरत असाल तरीदेखील तुम्ही हा टॉवेल सहा महिन्यांनी काढून टाकायला हवा. जास्तीत जास्त सहा महिने आणि कमतीत कमी ३ महिने तुम्ही टॉवेल वापरायला हवा.

टर्किश की कॉटन टॉवेल तुमची त्वचा ही फारच नाजूक असते. कोणतेही कॉस्मेटिक वापरताना तुम्ही अगदी पारखून सगळ्या गोष्टी तपासता. पण मग

टॉवेलबाबतीत का नाही? तुम्हाला लवकर वाळणारा टॉवेल हवा असेल तर तुम्ही पंचा किंवा पातळ टॉवेलची निवड करा. जर तुम्हाला मऊ असा टॉवेल हवा असेल तर तुम्ही टर्किश टॉवेलचा वापर करा. आता तुमच्या आवडीवर टॉवेलची निवड अवलंबून

तुमच्या टॉवेलसाठी सूर्यप्रकाश महत्त्वाचा असतो. त्यामुळे तुम्ही तुमचा टॉवेल सूर्यप्रकाशात वाळवलायला हवा. कारण जर त्या टॉवेलवर काही जंतू असतील आणि तुम्हाला टॉवेल धुणे शक्य नसेल अशावेळी कडकडीत उन्हात टॉवेल ठेवल्यामुळे त्यावरील जीवाणू कमी होतात.

एकट्याने वापरण्याची गरज

शेअरिंग-केअरिंगमध्ये तुम्ही एकाच टॉवेलचा दोन ते तीन जण वापर करत असाल तर ते तुमच्या त्वचेसाठी फारच वाईट आहे. कारण दोन ते तीन जणांनी एकच टॉवेल वापरला तर तुम्हाला संसर्ग होण्याची शक्यता अधिक असते. त्यामुळे तुम्ही कधीही एकच टॉवेल दोन ते तीन जणांमध्ये वापरू नका. तुम्हाला त्वचा विकार जडण्याची शक्यता यामध्ये अधिक असते. आता तुम्हाला टॉवेल हा अंधोळीपुरता वाटत असला तरी त्याचे महत्त्व काय ते नक्कीच कळलं असेल, त्यामुळे यापुढे याची अधिक

त्वचेच्या संसर्गापासून मुक्ती मिळवण्यासाठी घरगुती उटणे

साहित्य :
एक वाटी मसूर डाळीचे पीठ, कच्चे तांदूळ एक चतुर्थांश कप, आठ बदाम, अर्धा कप गव्हाचा सांजा, चिमूटभर हळद, गुलाबपाणी

कृती व वापरण्याची पद्धत

■ मसूर डाळ, तांदूळ आणि बदाम बारीक वाटून त्याची पूड तयार करा. ■ या पावडरमध्ये गव्हाची भरड आणि हळद घाला. ■ या मिश्रणात पाणी किंवा गुलाबपाणी घालून पेस्ट बनवा. ■ ही पेस्ट चेहरा, मान आणि हातावर लावा.

■ वाळवल्यावर पाण्याने धुऊन घ्या. ■ आठवड्यातून एकदा या उटण्याचा वापर करावा.

हे कसे कार्य करते?

त्वचेच्या सौंदर्यवर्धनासाठी प्राचीन काळापासून उटण्यांचा वापर केला जात आहे. हे त्वचेवरील घाण दूर करण्यास मदत करतं. हळदीत आढळणाऱ्या अँटिसेप्टिक गुणधर्मांमुळे त्वचेचं संसर्गापासून संरक्षण होतं. बदाम त्वचेचं पोषण करून रंग उजळण्यास मदत करतो.

मधुमेहींसाठी उपयुक्त पामर किंवा जांभूळ आंबा

उन्हाळ्याचे दिवस हे रसदार, रसाळ आंब्याचे दिवस तर पावसाळ्यात जांभळे खाण्याची मजा काही औरच. ही दोन्ही फळे ज्यांना मनापासून आवडतात त्यांना या दोन्ही फळांची चव एकाच फळात मिळाली तर? होय या दोन्ही फळांची चव एकत्र चाखण्याची संधी आता भारतीयांना साधता येणार आहे. अमेरिकेच्या फ्लोरिडा राज्यात विकसित झालेला जांभूळ आंबा, मूळ नाव पामर मॅंगो, आता उत्तर प्रदेशात काही ठिकाणी लावला गेला आहे. हा आंबा मधुमेहींसाठी खूपच उपयुक्त असल्याची धावती व्हायला

झाल्या आहेत. या जातीचे सगळ्यात पहिले रोप १९२५ साली मियामी येथे लावले गेले होते. २००१ पासून या इंटरनेटवर या विशेष आंब्याची चर्चा होते आहे. ब्राझीलमध्ये या जातीच्या आंब्याचे मोठे उत्पादन घेतले जाते. आता भारतात या जातीच्या आंब्याची लागवड केली जात असल्याचे समजते. सोशल मीडियावर त्यासंदर्भात बातम्या येत आहेत.

या आंब्याचा रंग फिकट जांभळा असून जांभूळ आणि आंबा या दोन झाडांच्या संयोगातून ही जात विकसित झाली आहे असे सांगितले जात आहे. या आंब्याची चव आंबा आणि जांभूळ यांचे मिश्रण आहे.

या आंब्यात अँटीऑक्सिडेंट आहेत. याच्या सेवनाने पचन सुधारते, रक्त शुद्ध होते त्यामुळे त्वचा रोग दूर होतात, रक्तशर्करेचे प्रमाण कमी होते, वजन नियंत्रणात येते असे सांगितले जाते. या आंब्याच्या जातीचे एक नाव टोमी एटकिन असे असून यातही दोन वेगळ्या जाती आहेत. अर्थात या आंब्याच्या सेवनाचे जे फायदे सांगितले जात आहेत त्याची पुष्टी केली गेलेली नाही.

तब्बल ४० हजार शिक्षकांच्या नोकऱ्या धोक्यात

■ बातमी / लेख, प्रीती दिपक नाईक

राज्यातील अनुदानित, सरकारी शाळांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या परंतु त्यांचे आधार लिंक होऊ न शकलेल्या तब्बल ४ लाख २३ हजार ४०८ विद्यार्थ्यांची माहिती समग्र शिक्षण मोहिमेतून जाहीर केली आहे. या माहितीमुळे सुमारे ४० हजारांहून अधिक शिक्षकांच्या नोकऱ्या धोक्यात येण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे.

मागील काही वर्षांत अनुदानाच्या विविध टप्प्यांवर आलेल्या शिक्षकांच्या वेतन अनुदानाचाही मोठा प्रश्न यानिमित्ताने समोर येईल, अशी भीती व्यक्त केली जात आहे. समग्र शिक्षण, व राज्य प्राथमिक शिक्षण परिषदेने दिलेल्या माहितीनुसार मागील महिन्याअखेर नोंदविण्यात आलेल्या माहितीनुसार राज्यातील शाळांमध्ये नोंदणी झालेल्या २ कोटी ११ लाख ७९ हजार ६७३ विद्यार्थ्यांपैकी तब्बल ४ लाख २३ हजार ४०८ विद्यार्थ्यांचे आधार लिंक होऊ शकले नाही.

हे विद्यार्थी शाळांमध्ये असले तरी त्यांची नोंद 'युडायस' आदी प्रणालींमध्ये होणार नसल्याने याचा थेट परिणाम सुमारे ४० हजार शिक्षकांच्या नोकऱ्यांवर होणार असून यात सर्वाधिक शिक्षक अनुदानित शाळांतील असतील, अशी

भीती तज्ज्ञांकडून व्यक्त होत आहे.

आतापर्यंत सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात ९९ टक्के, त्याखालोखाल रत्नागिरी, भंडारा ९८ टक्के, आणि सातारा, वर्धा, अहिल्यानगर, गडचिरोली, कोल्हापूर, गोंदिया, सांगली जिल्ह्यात ९७ टक्केहून अधिक तर उर्वरित जिल्ह्यांमध्ये ९३ ते ९६ टक्क्यांपर्यंत आधार लिंकचे काम पूर्ण झाले आहेत.

यांना सर्वाधिक धोका

राज्यातील सहा हजार ७५ शाळा आणि नऊ हजार ६३१ तुकड्यांवरील ४९ हजार ५६२ शिक्षकांपैकी असंख्य शिक्षकांना विद्यार्थ्यांच्या आधार लिंक नसल्याचा फटका बसू शकतो. तसेच नव्याने २० टक्के अनुदानावर पोहोचलेल्या दोन हजार ७२४ शिक्षक आणि शिक्षकेतरही यामुळे मोठ्या प्रमाणात प्रभावित होऊन ते अतिरिक्त ठरण्याची शक्यता आहे.

आधार लिंक आणि दुरुस्ती केंद्रावर शिक्षकांनाच विद्यार्थ्यांसह जावे लागते. वारंवार हेलपाटे घालावे लागतात. आता जन्म दाखल्यावर आईवडील आधार नोंद करा, अशाही सूचना आहेत. काही तांत्रिक अडचणी आहेत. यातील अनेक बाबी शासन नियंत्रणात असल्याने योग्य पर्याय काढणे गरजेचे आहे.

— **महेंद्र गणपुले, शिक्षण तज्ज्ञ**

वारकरी साहित्य परिषदेची पालघर जिल्हास्तरीय बैठक उत्साहात संपन्न

■ बोईसर । प्रतिनिधी,

श्री विठ्ठलाच्या सर्व संतांचे विचार तसेच संत साहित्य समाजातील सर्वांपर्यंत पोहोचवण्यासाठी स्थापन झालेल्या वारकरी साहित्य परिषदेच्या संत जनाबाई मुक्ताई महिला हरिपाठ मंडळच्या राज्यस्तरीय स्पर्धांचे नियोजनासाठी दि. २४/०७/२०२५ रोजी दत्तमंदिर, दत्तवाडी, बोईसर, जिल्हा पालघर येथे जिल्हास्तरीय बैठक संध्याकाळी ७ वाजता पार पडली.. त्यासाठी जिल्ह्यातील सर्व वारकरी बांधवांना निमंत्रण करण्यात आले होते . ह.भ.प. पाहुरंग भोईर महाराज जिल्हा अध्यक्ष,आणि ह.भ.प विनोद महाराज पाटील पालघर तालुका अध्यक्ष यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित बैठकीत विविध विषयांवर

चर्चा करण्यात आली. तसेच ह.भ.प. मोहन महाराज सिनलकर डहाणू तालुका अध्यक्ष, ह.भ.प.सौ. शीतल ताई

विजय शिंदे , सौ. ह.भ.प.अलकाताई माने यांची उपस्थिती लाभली. सांगली जिल्ह्यातील ह.भ.प. चौगुलेताई आणि

वाणी ताई यांनी सूत्र संचलन, मार्गदर्शन आणि अगामी हरिपाठ स्पर्धा विषयी माहिती दिली.बैठकीसाठी पालघर जिल्ह्यातील वारकरी साहित्य परिषदेचे तालुक्यातील संपर्कप्रमुख आणि इतर कमेटे सदस्य हजर होते. वैकुंठवासी मालुश्रीताई पाटील यांच्या संकल्पनेतील संत जनाबाई मुक्ताई महिला हरिपाठ मंडळाच्या राज्यस्तरीय स्पर्धांचे आयोजन करण्याच्या हेतूने बैठकीचे नियोजन करण्यात आले . पालघर जिल्हा महिला अध्यक्ष म्हणून सौ ह.भ.प.शीतल ताई शिंदे तसेच डहाणू तालुका महिला अध्यक्ष सौ. ह.भ.प. अलका माने यांची निवड करण्यात आली. शेवटी ह.भ.प.मोहन महाराज यांनी सर्वांचे आभार मानून कार्यक्रमाची सांगता अल्पोहाराने करण्यात आली.

डहाणू रोड रेल्वे स्थानकात तोतया टीटीईचा पदार्फाश; सौराष्ट्र एक्सप्रेसमध्ये प्रवाशांची तिकीटे तपासत असताना उघडकीस

■ डहाणू । प्रतिनिधी,

पश्चिम रेल्वेच्या डहाणू रोड रेल्वे स्थानकात सौराष्ट्र एक्सप्रेस (१९०१५)

मध्ये एक धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला आहे. डहाणू रोड स्थानकावर उभ्या असलेल्या या गाडीत तोतया

तिकीट तपासनीस प्रवाशांची तिकीटे तपासत असताना पकडला गेला. कर्तव्यावर असलेल्या वरिष्ठ रेल्वे टीटीई श्याम किशोर प्रसाद यांच्या सतर्कतेमुळे हा प्रकार उघडकीस आला

ही घटना गाडीतील एस-९ कोचमध्ये घडली. संशयास्पद व्यक्ती तिकीट तपासत असल्याचे श्याम किशोर प्रसाद यांच्या लक्षात आले. त्यांनी तत्काळ टीटीई राहुल कुमार आणि प्रशांत यादव यांना माहिती दिली. तिघांनी मिळून त्या व्यक्तीस आरपीएफ कार्यालयात आणले. पुढील चौकशीत संबंधिताने समाधानकारक उत्तर न दिल्याने त्याची सखोल चौकशी करण्यात आली. आरोपीची ओळख किरण सोलंकी (रा.

घाटकोपर पूर्व, मुंबई) अशी झाली असून तो रेल्वेचा अधिकृत कर्मचारी नसल्याचे स्पष्ट झाले. यानंतर आरपीएफचे जवान रामोतर मीना, अविनाश पाटील आणि प्रवीण कुमार मीना यांनी आरपीएफ उपनिरीक्षक अरुण कुमार शर्मा यांच्या देखरेखीखाली आरोपीस पालघर येथे नेले. तेथे त्याची वैद्यकीय तपासणी करून जीआरपीने गुन्हा दाखल करत तपास सुरू केला आहे. रेल्वे प्रशासनाकडून प्रवाशांना आवाहन करण्यात आले आहे की, अधिकृत ओळखपत्र असलेल्या टीटीईकडेच तिकीट तपासणीस द्यावी आणि संशयास्पद व्यक्ती आढळल्यास त्वरित रेल्वे सुरक्षा यंत्रणेला माहिती द्यावी.

कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांच्या बळकटीकरणांसाठी निधी उपलब्ध करून देणार – उपमुख्यमंत्री अजित पवार

■ नाशिक । प्रतिनिधी,

राहुरी राज्यातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांचे आधुनिकीकरण व बळकटीकरण करण्यासाठी अत्याधुनिक तंत्रज्ञान, यंत्रणा उपलब्ध करून देण्याचे शासनाचे धोरण आहे. यासाठी शासन आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्यास कटिबद्ध आहे, अशी ग्वाही राज्याचे उपमुख्यमंत्री तथा वित्तमंत्री अजित पवार यांनी दिली.

राहुरी कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या शेतकरी भवन व उपहारगृहाच्या नव्याने बांधण्यात आलेल्या इमारतीच्या लोकार्पणप्रसंगी ते बोलत होते. या कार्यक्रमाला आमदार काशीनाथ दाते, माजी आमदार ललित कानडे, कैलास पाटील, डॉ. बाबुराव बापूजी तनपुरे सहकारी साखर कारखान्याचे संचालक अॅड. के.रु. पानसरे, बाजार समितीचे सभापती अरुणराव तनपुरे, हर्ष तनपुरे, राजेंद्र नागवडे, अशोक सावंत, कपिल पवार आदी मान्यवर उपस्थित होते.

उपमुख्यमंत्री श्री. पवार म्हणाले, कृषी उत्पन्न बाजार समित्या या शेतकरी व समाजाच्या मालकीच्या संस्था असून, त्या नफ्यात व काटकसरीने कशा चालतील, याचा विचार आवश्यक आहे. शासनाने कुत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर शेतीमध्ये वाढवण्यासाठी ५०० कोटींची तरतूद केली आहे. कृषी क्षेत्रात आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून उसाचे उत्पादन वाढविण्याचा विचार शेतकऱ्यांनी करावा. शेतीमध्ये फळबाग लागवड, तीन पिकांनंतर ऊसाच्या बियाण्यात बदल, आणि शाश्वत पद्धतीचा अवलंब करणे गरजेचे आहे. नवीन पद्धीने पर्यावरणपूरक व कचरामुक्त शहर उभारण्यास पुढाकार घ्यावा. शासनाने पंतप्रधान आवास योजनेअंतर्गत महाराष्ट्रासाठी २० लाख घरे मंजूर केली असून या घरांच्या बांधकामासाठी ५ ब्रॉस वाळू मोफत उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. लाडकी बहिण योजनेसाठी यंदाच्या

अर्थसंकल्पात ४५ हजार कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली असून, या योजनेचा लाभ केवळ अडीच लाख रुपयांपर्यंत वार्षिक उत्पन्न असलेल्या कुटुंबांतील बहीणींनाच मिळणार आहे; नोकरदार कुटुंबांतील सदस्यांनी करून पाच वर्षांत एकूण २५ हजार आवाहनही उपमुख्यमंत्र्यांनी यावेळी केले. श्री.पवार म्हणाले, राज्यातील ४५ लाख शेतकऱ्यांना मोफत वीज

पुरविण्यासाठी २० हजार कोटी रुपये तरतूद करण्यात आली आहे. तसेच शेतकऱ्यांना शुन्य टक्के व्याजदराने ३ लाख रुपयांपर्यंत पीक कर्ज उपलब्ध करून दिले जात असून, शेतकरी कल्याणाच्या विविध योजनांसाठी दरवर्षी ५ हजार कोटी रुपयांची तरतूद करून पाच वर्षांत एकूण २५ हजार कोटी रुपये खर्च केले जाणार आहेत. दिव्यांग लाभार्थ्यांना संजय गांधी

निराधार अनुदान योजनेअंतर्गत दिले जाणारे मासिक मानधन दीड हजार रुपयांवरून वाढवून आता अडीच हजार रुपये करण्यात आले आहे. कांद्याच्या खरेदीसाठी नाफेडच्या माध्यमातून शासन कटिबद्ध असून त्यासाठीही आवश्यक ती उपाययोजना करण्यात येत आहे. राज्याच्या उत्पन्नाच्या मर्यादेंत शासनास कर्ज घेण्याची मुभा असून, देशातील एकूण जीएसटीपैकी महाराष्ट्राचा वाटा १६ टक्के आहे. यातील ५० टक्के म्हणजे ८ टक्के जीएसटीचा वाटा राज्य शासनास प्राप्त होतो.

केंद्र शासनाने पुणे झ अहिल्यानगर नवीन रेल्वे मार्गास मंजुरी दिली असून, भूसंपादन प्रक्रियेद्वारे शेतकऱ्यांच्या जमिनी संपादित करण्यात येणार असून, त्यांना योग्य मोबदला देण्यात येईल. या मागामुळे शेतमालाची वाहतूक सुलभ होणार आहे. शिडी विमानतळावर नाईट लँडिंग सुविधा कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

याठिकाणी सुसज्ज टर्मिनलसाठीही मंजुरी मिळालेली असून, आंतरराष्ट्रीय विमान कंपन्यांद्वारे देश-विदेशातील भाविक शिडीत येऊ शकणार आहेत. यामुळे स्थानिक अर्थव्यवस्थेला चालना मिळणार आहे.

राहुरी कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या कामकाजाचे कौतुक करताना उपमुख्यमंत्री श्री.पवार म्हणाले, राज्यातील उत्कृष्ट पहिल्या दहा कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये राहुरी बाजार समितीचा समावेश असून, लवकरच वावूरी येथे १५ एकर जागेत अद्ययावत जिनिंग मिल सुरू करण्यात येणार आहे.

कार्यक्रमाच्या प्रारंभी बाजार समितीचे सभापती अरुण तनपुरे यांनी प्रारंभाविक केले. त्यांनी सांगितले की, शेतकरी भवन व उपहारगृह इमारतीचे बांधकाम १ कोटी ८० लाख रुपये खर्चून करण्यात आले असून, समितीकडे १९ कोटी रुपयांचे ठेवी आहेत.

त्याखालोखाल जी/उत्तर विभागात ९१ टन २० किलो, पी/उत्तर विभागात ८२ टन ४५५ किलो, डी विभागात ७४ टन २०० किलो; तर एफ/दक्षिण विभागात ७२ टन ६०० किलो शाडू मातीचे वाटप करण्यात आले आहे.

मंडपासाठी विनामूल्य जागा मुंबई महापालिका पर्यावरणपूरक मूर्ती घडवणाऱ्या मूर्तिकारांसाठी विनामूल्य जागा उपलब्ध करून देणार आहे. त्यासाठी प्रथम येणाऱ्या अर्जदाराला प्राधान्य दिले जाणार आहे. एकूण ९९३ मूर्तिकारांना मंडपासाठी जागा देण्यात येणार आहे. त्यांना मूर्ती घडवण्यासाठी तात्पुरती जागाही मोफत देण्यात आली आहे. विनामूल्य मंडपांमध्ये आर/दक्षिण विभागातून १३९, के/पश्चिम विभागात ९० मूर्तिकारांना तसेच पी/उत्तर विभागात ७४ आणि पी/दक्षिण विभागात ७२ मूर्तिकारांना मंडपासाठी परवानगी देण्यात आली आहे.

‘तात्काळ बँकसीट ड्रायव्हिंग बंद करा...’, सरकारचा एअर इंडियाला थेट इशारा, काय आहे प्रकरण?

■ मुंबई । प्रतिनिधी,

अंक १७१ संदर्भातील दुर्घटना आणि त्यानंतर घडलेल्या घटनाक्रमामुळे देशातील विमान सुरक्षा व्यवस्थेवर अनेक प्रश्न उपस्थित केले जात होते. याच पार्श्वभूमीवर केंद्र सरकारने टाटा सन्स आणि एअर इंडियाचे चेअरमन एन चंद्रशेखरन यांना थेट इशारच दिला आहे. सरकारने स्पष्ट केलं आहे की, एअर इंडियाच्या विभागात बँकसीट ड्रायव्हिंग म्हणजेच पडद्यामागून निर्णय घेण्याची संस्कृती संपवण्यात यावी. नागरी विमान वाहतूक

मंत्री राम मोहन नायडू, सचिव समीर कुमार सिन्हा आणि ऊद्भूत प्रमुख फैज अहमद किदवाई यांनी शुक्रवारी एन चंद्रशेखरन यांची भेट घेतली. यावेळी सुरक्षासंबंधीत विविध विभाग जसे, ट्रेनिंग, इंजिनियरिंग, मेटेनॅस आणि ऑपरेशन कंट्रोल सेंटर यासारख्या प्रमुख सुरक्षा-संबंधित विभागांमध्ये स्पष्ट अधिकार आणि जबाबदारीची आवश्यकता असल्याचे त्यांनी सांगितले.

अधिकाऱ्यांच्या मते, अनेक प्रकरणांमध्ये निर्णय दुसरे कोणीतरी घेत असताना ते तिसऱ्याकडून घेतले

जात असतात. ही व्यवस्था धोकादायक आहे आणि ती तात्काळ रद्द करण्याची गरज आहे.

जेव्हा एखादी चूक होते तेव्हा प्रत्यक्षात निर्णय घेणारे लोक पुढे येत नाहीत, एअर इंडियावर ठपका

एका वृत्त संस्थेने दिलेल्या वृत्तानुसार, एअर इंडियामध्ये बऱ्याच काळापासून अशी परिस्थिती दिसून येत आहे की जेव्हा जेव्हा चूक होते तेव्हा प्रत्यक्षात निर्णय घेणारे लोक पुढे येत नाहीत. उलट, क्षेत्रात काम करणाऱ्या लोकांना बळीचा बकरा बनवले जाते. क्रू

शेड्युलिंगमध्ये अनियमितता आढळल्याबद्दल डीजीसीएने आधीच तीन अधिकाऱ्यांना

काढून टाकले आहे आणि जर निष्काळजीपणा सुरू राहिला तर एअरलाइन बंद

होऊ शकते असा इशारा दिला आहे. त्याव्यतिरिक्त सरकारने एअर इंडियाकडून त्यांच्या गुडगाव परिसरात जुन्या क्रॅश झालेल्या विमानांचे भाग जसे की सीट्स, फ्लाइंट डेटा रेकॉर्डर इत्यादी प्रदर्शित करण्यावरही प्रश्न उपस्थित केले आहेत. कर्मचाऱ्यांचे म्हणणे आहे की या गोष्टी त्यांना नकारात्मकतेने भरतात आणि ते कंपनीच्या प्रतिमेसाठी आणि मनोबलासाठी हानिकारक आहे. सरकारचा असा विश्वास आहे की सकारात्मक वातावरण निर्माण करणे महत्त्वाचे आहे. म्हणून ती सुरक्षितता भीतीचे प्रतीक म्हणून नव्हे तर प्रेरणा म्हणून घेतली जाते.

जसे की सीट्स, फ्लाइंट डेटा रेकॉर्डर इत्यादी प्रदर्शित करण्यावरही प्रश्न उपस्थित केले आहेत. कर्मचाऱ्यांचे म्हणणे आहे की या गोष्टी त्यांना नकारात्मकतेने भरतात आणि ते कंपनीच्या प्रतिमेसाठी आणि मनोबलासाठी हानिकारक आहे. सरकारचा असा विश्वास आहे की सकारात्मक वातावरण निर्माण करणे महत्त्वाचे आहे. म्हणून ती सुरक्षितता भीतीचे प्रतीक म्हणून नव्हे तर प्रेरणा म्हणून घेतली जाते.

ईंडियाकडे टाटा आणि सिंगापूर एअरलाइन्ससारख्या भागीदारांसह स्वतःला पुन्हा स्थापित करण्याची सुवर्णसंधी आहे. सरकार सर्व भारतीय विमान कंपन्यांना मदत करू इच्छिते आणि या संकटावर मात करण्यासाठी एअर इंडियाला पाठिंबा देत आहे. सरकारच्या म्हणण्यानुसार, आज भारतात इंडिगो आणि एअर इंडिया असे दोन मोठ्या कंपन्या आहेत. जे लोक जागतिक स्तरावर देशाला अभिमानास्पद कामगिरी करू शकतात तेच अंतर्गत आळागांवर मात करू शकतात.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक – डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटींग प्रेस, कार्यालय – गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रीयल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रीयल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पूर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र) , येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईंदर (पूर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक – डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या / लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणध्वनी – ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com

Printed , Published and Owned by **Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik**. Printed at **SOMANI PRINTING PRESS, OFFICE - Gala No. 4, Near N.K. Industrial Estate, Near Pravasi Industrial Estate, Gate No.2, Goregaon (E), Mumbai 400 063, Maharashtra**, Published at Room No. 103, Kunal Kutir, B Building , Navghar Road, Near Hanuman Mandir, Bhayander (East) Dist - Thane, PinCode 401 105, Maharashtra. Editor : **Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik**, Mo.7400001474, Email Id : marathiekikaran2021@gmail.com